

1. Osmanlı Devleti, toprak yönetiminde Selçuklulardaki sisteme benzer bir sistemi devam ettirmiştir. Buna göre toprağın sahibi devlettir. Fethedilen bölgelerdeki topraklar savaşta yararlılık gösteren asker ve memurlara hizmetleri karşılığı veriliyordu. Bu kişiler toprağı işleme ve vergi toplama hakkına sahip oluyordu. Bu sistemde toprak sahipleri topladıkları verginin bir kısmıyla geçinir bir kısmıyla da cebelü adı verilen atlı askerler beslerlerdi.

Verilen bilgilerde bahsedilen ve Osmanlı Devleti'nde uygulanan toprak yönetim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar sistemi B) İktâ sistemi
C) Pençik sistemi D) Devşirme sistemi

2.

.....	• Hititlerde buğday ve arpa tarımı önemli bir ekonomik faaliyetti. • Selçuklularda "İktâ Sistemi" ile toprak verilen kişiler, devlet için belli sayıda askerin ihtiyaçlarını karşılardı. • Urartular, tarımı geliştirmek için sulama kanalları yapmışlardır.
-------	--

Verilen diyagrama getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üretim ve Yönetimde Toprağın Önemi
B) Vatan Toprağının Korunmasının Gerekliği
C) Üretim ve Yönetimde Madenciliğin Gelişimi
D) Modern Tarımda Uygulanan Yöntemler

4. Tarih öncesi dönemde toprağın işlenmesi, ekilebilir alanların çoğalması, tarıma dayalı yeni bir yaşam biçiminin başlaması beraberinde yerleşik hayata geçişi getirmiştir. Zamanla bir arada yaşama tecrübesi edinen insanlar önce küçük toplulukları, sonra köyleri, daha sonra da şehirleri oluşturmuşlardır.

Verilen bilgilere göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Toprağın işlenmesiyle birlikte insanların yaşam şekilleri değişmeye başlamıştır.
B) Tarımsal faaliyetlerle birlikte ekonomik sorunlar ortaya çıkmıştır.
C) Tarıma dayalı yeni yaşam biçimi, devletlerarası siyasi çatışmalara neden olmuştur.
D) Tarih öncesi dönemde tarım faaliyetleri ilk olarak Anadolu'da başlamıştır.

4. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin uyguladığı tımar sisteminde toprağını üç yıl sebepsiz yere üst üste ekmeyen çiftçiden alınan vergidir?

- A) Öşür B) Haraç
C) Çiftbozan D) Cizye

5. Toprak-insan ilişkisi insanlık tarihi kadar eskidir. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de toprak önemini korumaktadır. İnsanların topraktan ve hayvandan yararlanma süreci toplayıcılık, avcılık, ilkel ziraatçılık ve modern tarım olmak üzere çeşitli aşamalardan geçmiştir. İnsanlar doğadan topladıkları bitkilerin tohum ve köklerini depolamışlardır. Bu tohum ve köklerin yeşerdiğinin farkına varmışlar, bitki yetiştirmek için tohum ve meyve çekirdeklerini toprağa gömmeleri gerektiğini öğrenmişlerdir. Böylece bitkilerin üretimini yaparak tarımsal faaliyete başlamışlardır. Tarım ve hayvancılığın başlaması insanların yaşam biçimi ve üretim alışkanlıklarını değiştirmiştir. Yerleşik yaşama geçen insanlar tarımsal üretime dayanan ekonomi oluşturmuşlardır.

Verilen bilgilerden hareketle;

I. Toprak insanların hayatında önemli bir yer tutmuştur.

II. Verimli toprakların büyük bir bölümü İlk çağlardan sonra yok olmuştur.

III. İnsanların tarım yapmaya başlamasıyla toprakla arasındaki bağlar güçlenmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

6. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ülkemizde tarımın geliştirilmesi için Atatürk'ün talimatlarıyla üreticinin desteklenmesi ve üretimin artırılmasına yönelik bir takım çalışmalar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında tarımda üretimin artırılması için çiftçiye yönelik yapılan çalışmalar arasında değildir?

- A) Yüksek faizli kredi olanakları sağlanmıştır.
B) Kaliteli tohum ve gübre temin edilmiştir.
C) Tarım aleti ve makine sağlanmıştır.
D) Eğitim amaçlı kurslar açılmıştır.

7. İlk çağlarda tarımsal üretime başlayan insanlar zamanla yetiştirdikleri ürünlerin çeşidini ve miktarını artırmışlardır. Bu artışlar insanların hem seçeneklerinin hem de tüketim miktarlarının artmasını sağlamıştır. Ancak toprak kullanımındaki becerilerin de gün geçtikçe artmaya başlaması üretilen ürünlerin fazlalaşması ve tüketilememesine neden olmuştur. Bu durumda ülke içinde tüketilmeyen ürünler başka ülkelere satılmaya başlanmış ve karşılığında mal veya para alınmıştır.

Parçaya göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İnsanların bilinçsizce yaptıkları tarım faaliyetleri arazileri kuraklaştırmıştır.
- B) Tarımsal faaliyetler beraberinde ticari faaliyetleri de ortaya çıkarmıştır.
- C) Tarım ürünlerindeki fazlalık yeni toplumsal sınıflar doğurmuştur.
- D) Tarımsal üretim insanların devletler kurmaları için kaynak sağlamıştır.

8. İlk Çağ ve Orta Çağ toplumlarında toprağa sahip olan senyör veya derebey denilen soylular sosyal, ekonomik ve siyasi gücün belirleyicisi olmuşlardır. Batı ve Orta Avrupa ülkelerinde toprakların ve üstünde yaşayan köylülerin derebeyine ait olduğunu kabul eden bir yönetim şekli olan feodalizm ortaya çıkmıştır. Feodalizmde senyör her türlü yargı yetkisine sahipti. Feodal toplum düzeninde köylüler toprakla alınıp satılırdı. Aynı zamanda köylülerin feodal beylerin topraklarında çalışma mecburiyeti de vardı. Köylünün topraktan ayrılması hâlinde senyörün onu bulup getirme ve tekrar toprakta çalıştırma yetkisi vardı.

Verilen bilgilerden hareketle, Orta Çağ'da Batı ve Orta Avrupa'da toprak yönetim sistemiyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) İnsan hak ve özgürlüklerine aykırı bir sistem uygulanmaktadır.
- B) Feodal beyler, köylüler üzerinde baskı uygulamışlardır.
- C) Toprak yönetiminde demokratik kurallar geçerli olmuştur.
- D) Senyörlerin aynı zamanda köylüler üzerinde hukuki hakları da vardı.

9. Frigler, günümüzden yaklaşık 2700 yıl önce Orta Anadolu'da yaşamış ve Gordion (Polatlı) merkezli önemli bir medeniyet kurmuşlardır. Friglerin en önemli geçim kaynaklarından biri tarım ve hayvancılıktı. Frigler, tarım ve hayvancılığı korumak için saban kıranın ve öküz öldürenin ölümle cezalandırılması gibi çok katı kanunlar yapmışlardı. Ayrıca ekili araziye zarar vermenin cezası da oldukça ağırdı.

Friglerle ilgili verilen bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarımsal üretimi ve hayvancılığı koruyucu kanunlar yapmışlardır.
- B) Ekonominin temeli tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.
- C) Ekonomik faaliyetlerin korunmasına önem verilmiştir.
- D) Tarımı koruyucu en ağır yasaları Frigler yapmışlardır.

10. Tımarlar hizmet karşılığı sipahi askerlere verilirdi. Tımar sahipleri senelik gelirlerinden kılıç adı verilen belirli bir kısmın ayrılmasından sonra geriye kalan gelirin vergi yerine her üç bin akçesi için bir asker beslemek mecburiyetindeydi. Tımar sahibi kanunlara uyduğu ve devlete karşı sorumluluklarını yerine getirdiği sürece toprağı işletmeye devam ederdi. Ancak ordunun düzenlediği sefere katılmayan tımar sahiplerinin elinden tımarları alınırdı. Toprağın mazeretsiz arka arkaya üç yıl boş bırakılması, tımar sahibinin köylüye kötü davranması tımarın geri alınma sebeplerindendi.

Verilen bilgilerden hareketle, Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sisteminin faydaları arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Devletin sınırlarının genişlemesini sağlamıştır.
- B) Üretimde süreklilik sağlanmıştır.
- C) Hazineye yük olmadan asker ihtiyacının önemli bir kısmı karşılanmıştır.
- D) Devletin vergi toplama işi belli bir sisteme bağlanmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	C	C	A	B	C	D	A

EBA sorularından derlenmiştir...

